خبر

سرلشکر عبداللهی با تبیین دستاوردهای مقاومت ایرانیان مطرح کرد:

در پهنه دریا دشمن را عقب زدیم

سردار سرلشکر علی عبداللهی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و فرمانده قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا(ص)، ضمن بازدید از نمایشگاه برنامه‌ها و فعالیت‌های شاخص بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و مقاومت، با اشاره به جنگ‌های تحمیلی ۱۲ روزه و ۴۰ روزه، گفت: آمریکا و رژیم صهیونیستی از ابتدا به دنبال سرنگونی جمهوری اسلامی ایران بودند و همه توان و سازوکار نظامی خود را برای تحقق این هدف به میدان آوردند. سردار سرلشکر علی عبداللهی درباره عملکرد نیروهای مسلح در حوزه‌های مختلف دفاعی، گفت: در حوزه دریایی، دستاوردها و توفیقات قابل‌توجهی حاصل شد و نیروهای مسلح توانستند در برابر توان دریایی آمریکا اقدامات مؤثری انجام دهند. وی گفت: ما در پهنه دریا توانستیم آمریکایی‌ها را عقب برانیم. به فضل الهی در این منطقه، آمریکایی‌ها را تا قطب جنوب عقب خواهیم راند؛ آمریکایی‌ها منتظر این اقدام ما باشند. سرلشکر عبداللهی همچنین تأکید کرد: این مسیر باید تا زمانی که دشمن از اقدامات خود پشیمان شود، ادامه یابد؛ همچنین انتقام خون رهبر شهید، شهدای جنگ و کودکان شهید، مطالبه‌ای است که با اتکا به فضل الهی پیگیری خواهد شد.

خبر

در پی درگذشت آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی یک روز عزای عمومی در سراسر کشور اعلام شد

جهان تشیع در سوگ مرجع عالیقدر

روح آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی از مراجع تقلید به ملکوت اعلی پیوست. در پی این ضایعه، سران قوا و جمعی از مقامات کشور با صدور بیانیه‌هایی درگذشت این مرجع جلیل‌القدر را تسلیت گفتند. همچنین دولت امروز را عزای عمومی اعلام کرد. دفتر حضرت آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی صبح دیروز سه‌شنبه در اطلاعیه‌ای از ارتحال این فقیه اهل بیت (ع) و مرجع عالیقدر جهان تشیع خبر داد. در همین رابطه مسعود پزشکیان، رئیس جمهور در پیامی ارتحال مرجع عالی‌قدر جهان تشیع حضرت آیت‌الله‌العظمی حسین وحید خراسانی را ضایعه‌ای بزرگ و اسفبار برای جهان اسلام، حوزه‌های علمیه و همه ارادتمندان مکتب اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام عنوان کرد و افزود: آن مرجع وارسته، عمر سراسر پربرکت خویش را در مسیر تحصیل، تحقیق، تعلیم و ترویج معارف اسلامی، تربیت عالمان دینی و صیانت از میراث گران سنگ تشیع وولایت اهل سپری کرد. سخنگوی دولت هم اعلام کرد که هیأت دولت جمهوری اسلامی ایران در پی رحلت عالم ربانی حضرت آیت الله العظمی وحید خراسانی، مرجع عالیقدر جهان تشیع، امروز چهارشنبه ۲۷ آبان ماه ۱۴۰۵ در سراسر کشور عزای عمومی اعلام کرد. رئیس جمهور با بیان این‌که بی‌تردید، میراث علمی و معنوی آن فقیه فرزانه و خدمات ارزشمند ایشان به مکتب اهل‌بیت، سرمایه‌ای ارزشمند برای حوزه‌های علمیه و چراغ راه نسل‌های آینده خواهد بود، افزود: اینجانب ارتحال این عالم بزرگ را به محضر حضرت ولی‌عصر (عج)، مقام معظم رهبری، مراجع عظام تقلید، حوزه‌های علمیه، استادان و شاگردان ایشان، عموم ارادتمندان و بیت مکرم آن مرحوم، به‌ویژه حضرت آیت‌الله حاج شیخ محسن وحید و حضرت آیت‌الله آملی لاریجانی تسلیت عرض می‌کنم و از درگاه خداوند متعال برای آن فقید سعید، علو درجات و همنشینی با اولیای الهی و برای بازماندگان و ارادتمندان ایشان، صبر و سلامتی مسالت دارم. همچنین رئیس مجلس شورای اسلامی ارتحال فقیه بزرگ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، مرجع عالی‌قدر جهان تشیع، عالم ربانی و استاد برجسته و شاگردپرور حوزه‌های علمیه را تسلیت گفت. محمد باقر قالیباف افزود: ژرفای فقاهت و احاطه گسترده بر میراث علمی تشیع، در کنار تواضع، ساده‌زیستی، تقوا، صفای باطن، اخلاق کریمانه و ولایت‌مداری، از ایشان شخصیتی ممتاز و مورد اعتماد و احترام عالمان و مؤمنان ساخته بود. رئیس قوه قضاییه هم در یک پیام تسلیت با تاکید بر این‌که حضرت آیت‌الله‌العظمی آقای حاج حسین وحید خراسانی (رضوان... تعالی علیه) از استوانه‌های حوزه علمیه قم بود، افزود: در سوگ فقیهی نشسته‌ایم که عمری را در پناه قرآن و اهل بیت (ع) زیست و دفتر فقاهت را به عطر فاطمی متبرک ساخت. نام بزرگ آیت‌ا... العظمی وحیدخراسانی پیوندی ناگسستنی با احیای امر عزاداری و تعطیلی یوم‌الشهادتِ زهرای اطهر (س) دارد؛ حرکتی تاریخی که تا ابد، سندِ افتخار و خلوصِ ایشان خواهد ماند. حضرت آیت‌الله جوادی آملی هم در پیامی با بیان این‌که ارتحال مرجع عالیقدر حضرت آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی ضایعه سنگین و رخداد تلخ تاریخ بود، فرمودند: این مصیبت بزرگ را به ساحت اقدس حضرت ولی عصر و مراجع دینی جهان اسلام و حوزه‌های علمیه و امت اسلامی و ولایی، خصوصا آقازاده‌های آن مرجع که از مدرسان نامدار فقاهت‌اند، تعزیت و علو درجه آن فقیه راحل و صبر جمیل بیت شریف مسالت می‌شود. در همین حال دفتر آیت‌الله عبدالله جوادی آملی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که درس خارج این مرجع تقلید به مناسبت ارتحال حضرت آیت‌الله العظمی وحید خراسانی برگزار نخواهد شد. آیت‌الله حسین نوری همدانی از مراجع عظام تقلید هم با صدور پیامی با بیان این‌که ارتحال فقیه عالیقدر حضرت آیت‌الله آقای حاج شیخ حسین وحید خراسانی موجب تاسف و تأثر گردید، تصریح فرمود: آن شخصیت بزرگ با بهره‌مندی از محضر برجستگان حوزه خراسان و نجف به عالی‌ترین درجه فقاهت رسید و شاگردان فراوانی از محضر پرفیض ایشان استفاده کردند. یک قرن دفاع از حریم اهل‌بیت و ترویج فرهنگ حضرات معصومین در کرسی خطابه و تدریس از ویژگی‌های ممتاز آن عالم عامل بود. بی‌شک ارتحال این فقیه بزرگوار خسارت جبران‌ناپذیری برای حوزه‌های علمیه خواهد بود. معاون اول رئیس جمهور، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، فرمانده ارتش و همین‌طور شورای نگهبان از جمله شخصیت‌ها و نهادهای متعددی بودند که با صدور پیام‌هایی جداگانه درگذشت این مرجع تقلید حوزه علمیه را تسلیت گفتند.

آمریکا با عملیات پرچم دروغین در پی آن است که برای جنایات آتی خود مشروعیت‌سازی کند

نمایش مضحک واشنگتن

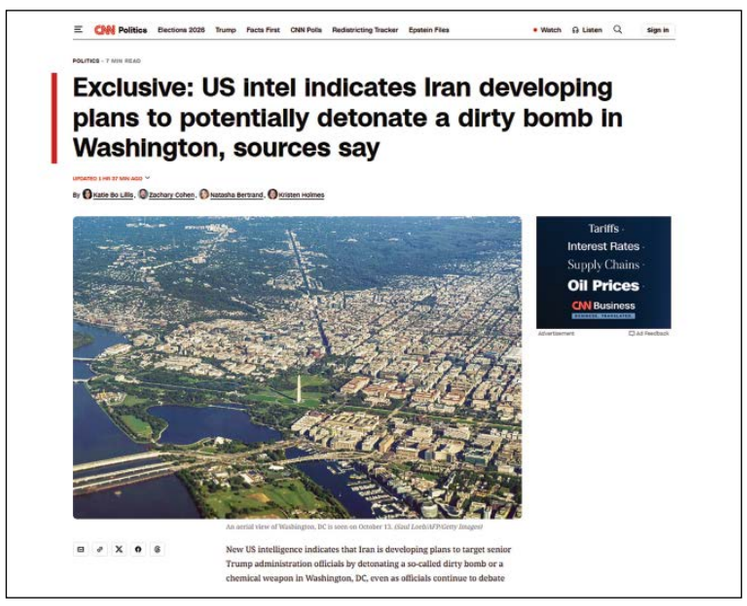

مهدی سیف‌تبریزی
گروه سیاسی

در ۴۸ ساعت گذشته، دستگاه عملیات روانی غرب موجی هماهنگ، جنون‌آمیز و بی‌سابقه از اخبار جعلی و ادعاهای امنیتی را علیه جمهوری اسلامی ایران راه انداخته است. این کارزار از شبکه سی‌ان‌ان کلید خورد؛ جایی که به نقل از نهادهای اطلاعاتی آمریکا ادعا شد ایران قصد دارد با «بمب کثیف رادیواکتیو» یا تسلیحات شیمیایی به واشنگتن حمله کند. در ادامه این نمایش مضحک، اعلام شد اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا از شدت وحشت به یک پادگان نظامی منتقل شده است. ساعاتی بعد، دونالد ترامپ سوار بر این موج توهم‌آمیز، در توییتی تهدید کرد اگر چنین حمله‌ای رخ دهد، ایران با «بهایی بی‌سابقه» مواجه خواهد شد. در امتداد این خط خبری، روزنامه نیویورک‌تایمز در گزارشی سفارشی مدعی شد پروژه‌های سدسازی در ایران کاربری نظامی داشته و با هدف تأمین آب و برق «شهرهای موشکی» زیرزمینی احداث شده‌اند تا از این طریق، بهانه لازم برای حمله به زیرساخت‌های حیاتی ایران را مشروع جلوه دهد. این ادعا بلافاصله با واکنش مقامات عالی ایران روبه‌رو شد. محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این فضاسازی نیویورک‌تایمز، در شبکه ایکس نوشت: «بسیار خب، قانون جدید: هر سد، بندر یا نیروگاهی که در نزدیکی یک پایگاه آمریکایی یا اسرائیلی قرار دارد، دارای کاربری دوگانه (نظامی-غیرنظامی) است. ما فقط منطق خودتان را به همان شکل و بدون دخل و تصرف به کار می‌بریم.» همزمان اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت خارجه نیز این خط رسانه‌ای را «مغالطه‌ای شوم» برای مشروعیت‌بخشی به حمله علیه زیرساخت‌های غیرنظامی خواند. اما این کمدی به همین جا ختم نشد؛ در اروپا، ژان نوئل بارو، وزیر خارجه فرانسه در ادعایی حیرت‌انگیز از حمله سایبری گروهی منتسب به سپاه پاسداران به «یخچال‌های فروشگاه‌های فرانسوی» خبر داد و سراسیمه عازم بروکسل شد تا تحریم‌های جدیدی علیه تهران وضع کند. پازل این فشار ترکیبی، با بیانیه کاملا سیاسی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تکمیل شد که با چشم‌پوشی از تهدیدات رژیم صهیونیستی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران، بار دیگر تهران را محکوم کرد؛ رویکردی که غلامحسین درزی، نماینده ایران در سازمان ملل آن را نشانه استاندارد دوگانه و فروپاشی اعتبار این نهاد بین‌المللی دانست. چینش دقیق این اخبار در کنار هم از فرار وزرای آمریکایی از ترس بمب کثیف، تا هک شدن یخچال‌های فرانسوی و تغییر کاربری سدهای آب‌رسانی به اهداف نظامی در روزنامه نیویورک‌تایمز نشان می‌دهد ماشین پروپاگاندای غرب در استیصالی مطلق دست‌وپا می‌زند. واشنگتن که به دلیل حمایت از نسل‌کشی در غزه، در افکار عمومی جهان منفور و مطرود است و هیچ‌گونه مشروعیتی برای آغاز یک درگیری نظامی ندارد، اکنون با بمباران اطلاعاتِ دروغین، در حال زمینه‌چینی برای اجرای یک سناریوی «پرچم دروغین» (False Flag) است. آنها قصد دارند با خودزنی و ایجاد وحشت ساختگی به سبک ۱۱ سپتامبر، افکار عمومی را برای یک ماجراجویی نظامی دیوانه‌وار آماده کنند.

امپراتوری توهم

تحلیل محتوای رسانه‌های جریان اصلی آمریکا و اروپا، پرده از روان‌رنجوری عمیق استراتژیست‌های غربی برمی‌دارد. القای تصویر فرار مقامات آمریکایی به پناهگاه‌ها از ترس «سلاح‌های شیمیایی»، تلاشی نخ‌نما برای ایجاد مظلومیت دروغین و انتقال موازنه وحشت به داخل خیابان‌های آمریکاست تا شهروندان این کشور را که از جنگ‌افروزی‌های برون‌مرزی خسته‌اند، با شوک امنیتی فریب دهند. در این میان، لفاظی‌های دونالد ترامپ نیز فقط مصرف داخلی دارد؛ رئیس جمهوری که برای مدیریت بحران خاورمیانه به التماس و رایزنی با رؤسای جمهور چین و روسیه افتاده، در جایگاهی نیست که بتواند تهدیدی معتبر علیه قدرت منطقه‌ای ایران شکل دهد. اوج این سناریوسازی بیمارگونه در گزارش نیویورک‌تایمز هویدا شد. ربط دادن سدهای آب‌رسانی و زیرساخت‌های عمرانی به «شهرهای موشکی»، کپی‌برداری ناشیانه‌ای از جنایات رژیم صهیونیستی در غزه است؛ همان دروغی که برای بمباران بیمارستان‌ها با ادعای وجود تونل‌های حماس ساخته شد اما واکنش قالیباف، نتیجه محاسبات واشنگتن را نشان داد. وضع «قانون جدید» از سوی ایران مبنی بر این‌که تمام سدها و نیروگاه‌های نزدیک به پایگاه‌های آمریکایی و اسرائیلی اکنون «اهداف نظامی مشروع» تلقی می‌شوند، هژمونی رسانه‌ای غرب را به یک تله مرگبار برای خود آنها تبدیل کرد. وقتی این تهدیدسازی نافرجام با کمدی خنده‌دار ادعای فرانسه مبنی بر حمله ایران به سامانه‌های سرمایشی و یخچال‌ها ترکیب می‌شود، به خوبی اثبات می‌کند جبهه غرب برای توجیه فشار بر ایران، حتی منطق اولیه و آبروی دیپلماتیک خود را نیز به حراج گذاشته است.

CNN Politics Elections 2026 Trump Facts First CNN Polls Redistricting Tracker Epstein Files Watch Listen Sign in

POLITICS · 7 MIN READ

Exclusive: US intel indicates Iran developing plans to potentially detonate a dirty bomb in Washington, sources say

UPDATED 1 HR 37 MIN AGO

By Katie Bo Lillis, Zachary Cohen, Natasha Bertrand, Kristen Holmes

Tariffs · Interest Rates · Supply Chains · Oil Prices · CNN Business

An aerial view of Washington, DC is seen on October 13. Ozzi Loeb/AP/Getty Images

New US intelligence indicates that Iran is developing plans to target senior Trump administration officials by detonating a so-called dirty bomb or a chemical weapon in Washington, DC, even as officials continue to debate

خودزنی واشنگتن برای فرار از انزوای جهانی

نظاره کردن این حجم از تقلاهای رسانه‌ای ثابت می‌کند که ما در حال تماشای پیش‌تولید یک عملیات کثیف اطلاعاتی هستیم. واشنگتن در دادگاه افکار عمومی جهان به‌عنوان بازیگر اصلی نسل‌کشی شناخته می‌شود و هیچ متحدی حاضر به پرداخت هزینه جنگ با ایران مقتدر نیست. بنابراین، اتاق‌های فکر آمریکا برای شکستن این بن‌بست و تغییر فضای سنگین سیاسی، نیازمند یک «شوک خودساخته» هستند. آنها با تکرار مداوم کلیدواژه‌هایی نظیر «بمب شیمیایی» و «بمب کثیف رادیواکتیو» در حال کاشتن بذر یک تهدید وجودی خیالی در ذهن شهروندان غربی هستند؛ بازتولید دقیق دروغ «سلاح‌های کشتار جمعی» سال ۲۰۰۳. دور از ذهن نیست که آمریکا در راستای همین استراتژی، دست به یک حمله مهندسی‌شده و خودزنی در داخل خاک خود بزند تا با انتساب آن به ایران، اقدام نظامی علیه سدها، بنادر و تأسیسات زیربنایی کشورمان را تحت عنوان «دفاع مشروع» به افکار عمومی جهان قالب کند. اما پنتاگون دچار خطای محاسباتی مرگباری شده است. جهان امروز، جهان سال ۲۰۰۱ نیست و فریب پروپاگاندایی که دستش در غزه و عراق رو شده را نمی‌خورد. از سوی دیگر، جمهوری اسلامی ایران با اشراف اطلاعاتی و قدرت بازدارندگی بی‌نظیر خود، این بازی حقیرانه را با تحقیر رصد می‌کند. همان‌طور که رئیس مجلس ایران به صراحت منطق آمریکا را علیه خودشان برگرداند، هرگونه ماجراجویی نظامی واشنگتن بر پایه این بهانه‌های ساختگی، نه‌تنها راه نجاتی برای این امپراتوری در حال فروپاشی نخواهد بود، بلکه با فعال‌سازی «قانون جدید» پاسخی دریافت خواهد کرد که جغرافیای قدرت در غرب آسیا را برای همیشه تغییر داده و پایگاه‌های آمریکایی را به گورستان توهمات‌شان تبدیل خواهد کرد.

برش

سرلشکر وحیدی: رهبران جهان به اقتدار و قهرمانی ملت ایران اذعان دارند

سرلشکر احمد وحیدی طی سخنانی در مراسم تجدید میثاق فرماندهان و جمعی از اعضای سازمان بسیج مستضعفین با آرمان‌های امام خمینی (ره) گفت: امروز همه رهبران بزرگ جهان که اندکی انصاف دارند، در اظهارات رسمی و غیررسمی خود به اقتدار و قهرمانی ملت بزرگ ایران اذعان می‌کنند. فرمانده کل سپاه تاکید کرد: دشمنان آمریکایی و صهیونیستی ما هیچ‌گاه تا این اندازه ذلیل نبوده و تا این حد به شکست خود در برابر ملت بزرگ ایران اعتراف نکرده‌اند. آمریکا و رژیم صهیونیستی هیچ‌گاه تا این اندازه در اندیشه، عملکرد و راهبردهای خود دچار گسیختگی، سردرگمی و آشفتگی نبوده‌اند. راهبردهای شکست‌خورده معلول ایستادگی ملت بزرگ ماست.

یادداشت

دکتر محمدحسن زورق | استاد دانشگاه

اشراف و اشرار در غرب

یکی از نویسندگانی که درباره جنگ‌های صلیبی دست به قلم برده‌اند، رنه گروسه است. او مهاجمان غربی به مشرق زمین در سده یازدهم میلادی را که بعدها مجاهدان صلیبی نامیده شدند به دو دسته تقسیم می‌کند: اشرار و اشراف. به عقیده او پیش از آن‌که سپاه اشراف غربی برای گرفتن انتقام به سوی مشرق زمین به حرکت درآیند عده‌ای از افراد ماجراجوی تحریک شده به سوی مشرق زمین سرازیر شدند. رنه گروسه می‌نویسد در این جمع بسیاری از ولگردان، دوره‌گردان و خیانتکاران و سابقه‌داران در این جمع بودند که در حقیقت پیش قراولان سپاهیان منظمی شدند که اشراف اروپای غربی آنها را به سوی شرق اعزام کردند. آن پیش قراولان را باید «سپاه اشرار» و قشون منظم اروپای غربی برای فتح مشرق زمین را نیز باید «سپاه اشراف» نامید. نامگذاری «اشرار» و «اشراف» فاقد هرگونه ارزشگذاری اخلاقی است. البته اشراف غربی شیک‌پوش‌تر و تر و تمیزتر از اشرار غربی بودند ولی اشرار غربی در بعضی از هنگامه‌ها برنامه‌های اشراف غربی را به اجرا گذاشته‌اند و دست توانای غرب در آستین اشرار و فکر توانای غرب در مغز اشراف قرار داشته است. فکر شیطانی توانایی که نقشه جنگ‌های صلیبی را کشید از اشراف غربی بود و خونریزی‌های سهمگین و هولناکی که صورت گرفت از اشرار غربی بود. این قاعده قرنهاست که در غرب تعیین‌کننده روال جاری است. در جریان فتح قاره آمریکا نیز همین شیوه جواب داد: در زندان‌ها را در اروپای غربی باز کردند و به زندانیان اختیار دادند سوار کشتی شوند و عرض اقیانوس اطلس را طی کنند و وارد ارض موعودی شوند که وعده آن را از زبان نامقدس «سلاح آتشین» گرفته بودند و آزادانه بگیرند و بخورند و بکشند ولی قاره جدید را چه به نام اسپانیا و چه به نام انگلیس یا به نام فرانسه برای اشراف غرب حفظ کنند. و اشرار همان کردند که اشراف از آنها خواسته بودند. مردمی که تمدن و فرهنگ باشکوهی داشتند و در قاره آمریکا زندگی می‌کردند قتل عام شدند و از آنها تعداد اندکی باقی ماند که بومیان آمریکا نامیده می‌شوند. مایاها در گذشته دور و اینکاها در گذشته نه چندان دور تمدنی پیشرفته و مترقی داشتند اما با یک نقطه ضعف و آن این که دقیقا نمی‌دانستند در «جزیره جهانی» یعنی در آسیا و اروپا و آفریقا، چه می‌گذرد و چگونه غول غرب دارد از بطری شیشه‌ای شبه جزیره ایبری خارج می‌شود تا با سلاح آتشین دنیا را بگیرد و با وعده توسعه، نخبگان جهان را به دنبال خود بکشد.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید

یادداشت

محمدکاظم آل صادق | سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق

ترتیبات امنیتی جدید؛ از ابتکار امنیت درون‌زا تا طرح ۲+۶

تحولات ماه‌های اخیر منطقه، به‌ویژه افزایش تنش‌های نظامی، تداوم ناامنی در مسیرهای راهبردی انرژی و کشتیرانی و تشدید رقابت قدرت‌های فرامنطقه‌ای، ضرورت بازنگری در الگوهای تأمین امنیت منطقه را بیش از گذشته آشکار ساخته است. تجربه تحولات اخیر نشان می‌دهد اتکای مستمر به قدرت‌های خارجی و ترتیبات امنیتی مبتنی بر حضور نظامی بازیگران خارج از منطقه، نه‌تنها تضمین‌کننده ثبات نیست، بلکه در مواردی خود به عاملی برای افزایش تنش، رقابت تسلیحاتی و پیچیده‌تر شدن بحران‌ها تبدیل شده است. از این منظر، تقویت ارتباطات سیاسی و امنیتی کشورهای منطقه و حرکت به سمت شکل‌گیری یک نظام امنیتی درون‌زا، ضرورتی راهبردی و متناسب با واقعیت‌های ژئوپلیتیکی منطقه محسوب می‌شود. در همین چارچوب، اظهارات اخیر جناب آقای دکتر عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، درباره ضرورت شکل‌گیری ترتیبات امنیتی منطقه‌ای بدون مداخله قدرت‌های فرامنطقه‌ای، حائز اهمیت است. ایشان در جریان رایزنی‌های دیپلماتیک اخیر با شماری از وزرای خارجه کشورهای منطقه، بر احترام به حاکمیت ملی کشورها، پرهیز از مداخلات مخرب خارجی و مسئولیت مشترک کشورهای منطقه در جلوگیری از گسترش ناامنی تأکید کرده‌اند. همچنین، دیدگاه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر این‌که امنیت پایدار منطقه باید حاصل گفت‌وگو، اعتمادسازی و همکاری کشورهای منطقه باشد، در این مواضع مجددا مورد تأکید قرار گرفته است. در ادامه این رویکرد، سفر هیأت‌های عالی‌رتبه سیاسی، نظامی و امنیتی عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان به تهران در چارچوب رایزنی‌های مرتبط با پیمان مکه و برگزاری نشست چهارجانبه با حضور جمهوری اسلامی ایران، تحول قابل‌توجهی در دیپلماسی منطقه‌ای محسوب می‌شود. توافق طرف‌ها برای تداوم گفت‌وگوها و همکاری در حوزه صلح و امنیت منطقه‌ای، نشان‌دهنده اهمیت یافتن ظرفیت‌های دیپلماسی مستقیم میان کشورهای تأثیرگذار منطقه است. اهمیت این تحولات صرفا در برگزاری یک نشست یا تبادل دیدگاه‌ها خلاصه نمی‌شود، بلکه در فراهم شدن زمینه گفت‌وگو میان کشورهایی است که هر یک از ظرفیت‌ها و پیوندهای متفاوت سیاسی، اقتصادی و امنیتی برخوردارند. در همین راستا، اظهارات اخیر آقای فؤاد حسین، وزیر امور خارجه عراق، درباره طرح امنیتی «۲+۶» نیز قابل توجه است. این ابتکار که شش کشور عضو شورای همکاری خلیج‌فارس را در کنار عراق و جمهوری اسلامی ایران قرار می‌دهد، با هدف ایجاد چارچوبی برای گفت‌وگو و همکاری در زمینه امنیت و ثبات منطقه مطرح شده است. وزیر خارجه عراق با تأکید بر این‌که امنیت را نمی‌توان از خارج وارد کرد و امنیت درون‌زا مستلزم همکاری کشورهای منطقه است، از ادامه رایزنی‌ها برای پیشبرد این طرح و برگزاری نشست مشترک در بغداد خبر داده است. وی همچنین بر ضرورت پیوند دادن همکاری‌های امنیتی با همگرایی اقتصادی و توسعه مناسبات منطقه‌ای تأکید کرده است. از منظر راهبردی، طرح ۲+۶ و رایزنی‌های اخیر میان ایران و کشورهای عضو پیمان مکه را می‌توان دو مسیر مکمل برای تقویت دیپلماسی امنیتی منطقه‌ای ارزیابی کرد. اولی بر همکاری هشت کشور ساحلی خلیج‌فارس متمرکز است و دومی ظرفیت گفت‌وگو میان مجموعه‌ای از بازیگران مؤثر منطقه‌ای را گسترش می‌دهد. در این میان، جمهوری اسلامی ایران به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی، وزن سیاسی و امنیتی و پیوندهای عمیق با کشورهای منطقه، از جایگاه مهمی در هرگونه ترتیبات پایدار امنیتی برخوردار است. عراق نیز به‌واسطه موقعیت جغرافیایی، روابط همزمان با ایران و کشورهای عربی و ظرفیت ارتباطی با سایر بازیگران، می‌تواند نقش تسهیل‌کننده‌ای در نزدیک کردن دیدگاه‌ها و میزبانی گفت‌وگوهای منطقه‌ای ایفا کند. نکته اساسی آن است که تحقق امنیت درون‌زا به معنای قطع ارتباط با قدرت‌های بین‌المللی یا نادیده گرفتن مناسبات موجود نیست؛ بلکه به معنای قرار گرفتن مسئولیت اصلی تصمیم‌گیری درباره امنیت منطقه برعهده کشورهای ذی‌نفع و جلوگیری از تحمیل ترتیبات امنیتی از بیرون است. چنین رویکردی در صورت برخورداری از سازوکارهای مستمر گفت‌وگو، شفافیت نظامی، احترام متقابل به حاکمیت کشورها، همکاری در مقابله با تروریسم و تأمین امنیت انرژی و کشتیرانی، می‌تواند به تدریج از سطح رایزنی‌های سیاسی به یک چارچوب عملی همکاری منطقه‌ای ارتقا یابد. هم‌زمانی تأکید جمهوری اسلامی ایران بر امنیت منطقه‌ای بدون مداخله خارجی، سفر نمایندگان کشورهای عضو پیمان مکه به تهران و طرح ابتکار ۲+۶ از سوی عراق، فرصت قابل توجهی برای تقویت ارتباطات منطقه‌ای و شکل‌دهی به یک گفتمان مشترک امنیتی فراهم کرده است. در این میان، همگرایی میان ابتکارهای موجود و تبدیل گفت‌وگوهای سیاسی به سازوکارهای عملی و مستمر، می‌تواند زمینه‌ساز شکل‌گیری نظمی امنیتی باشد که در آن کشورهای منطقه نه موضوع رقابت قدرت‌های خارجی، بلکه بازیگران اصلی تأمین امنیت، ثبات و توسعه خود باشند.

یادداشت

جعفر قنادباشی | کارشناس مسائل منطقه

ریشه‌های سرکوب در بحرین و سکوت مجامع بین‌المللی

حکومت بحرین به دلیل این‌که نمایندگی عموم مردم این کشور را برعهده ندارد، از مشروعیت مردمی بی‌بهره است و همین امر آسیب‌پذیری آن را دوچندان کرده است. هنگامی که حرکت‌ها و انتقادات مردمی علیه دولت شکل می‌گیرد، این حکومت تلاش می‌کند به بدترین و شدیدترین وجه ممکن این حرکت‌ها را سرکوب کند؛ زیرا نگران آینده خود و ناتوانی‌اش در بقا در مقابل مخالفت‌های داخلی است و می‌داند در صورت استمرار این اعتراضات، شیرازه حکومت‌شان از هم می‌پاشد و فرو می‌ریزد. از این رو، برخورد شدید و قهرآمیز، رویکرد اصلی آنهاست. البته این حکومت‌ها به دلیل برخورداری از حمایت قدرت‌های بزرگ، کمتر تحت فشار برنامه‌های حقوق بشری قرار می‌گیرند و همین مسأله حاشیه امنی برای آنها ایجاد کرده است؛ چون در واقع به نیابت از غرب عمل می‌کنند. با وجود این، صدور احکام اعدام برای برخی از روحانیونی که فعالیت سیاسی داشتند، نشان‌دهنده ترس آنها از واکنش‌های گسترده مردمی است؛ به‌ویژه که اخیرا خبر رسید مردم بحرین بار دیگر در اعتراض به این احکام به خیابان‌ها آمده‌اند. بحرین بالاترین سطح سرکوب را در کل خاورمیانه دارد و تمامی این اقدامات و دستگیری‌ها با اشاره آمریکا و متحدان غربی و در راستای مأموریت‌های محوله آنها صورت می‌گیرد. با این وجود، اگر عقب‌نشینی‌هایی از سوی رژیم مشاهده و ثبت می‌شود، به این دلیل است که ابتدا قصد داشتند احکام اعدام را صادر و اجرا کنند اما احساس کردند شرایط منطقه به‌گونه‌ای نیست که بتوانند به اشتباهات گذشته، سرکوب شدید و اعدام آزادی‌خواهان بحرینی ادامه دهند. این پرسش مطرح می‌شود که چرا بحرین دست به چنین اقداماتی می‌زند؟ گرچه حاکمان بحرین خود عرب‌زبان هستند اما تلاش می‌کنند اکثریت مردم شیعه بحرین را از صحنه سیاسی کشور کنار بگذارند.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید